

Sterilisatie

Sterilisatie van de teef – een terugkerend discussiethema.

Professor Hartwig Bostedt verbonden aan de Justus-Liebig universiteit in Giessen vat in dit artikel de nieuwste bevindingen samen rond het thema castratie en sterilisatie bij de teef.

Als eerste ging Bostedt in op de voors en tegens rond sterilisatie en castratie en hij sprak zich uit tegen sterilisatie.

Wanneer de eileiders operatief worden afgebonden, verhindert dat de voortplanting, maar omdat ze niet worden verwijderd, blijft de teef hormonaal actief. Het risico op eileiderontstekingen en cystevorming neemt echter toe.

Bij de voordracht ging het vooral om de medisch-ethische afweging of een teef die niet gebruikt gaat worden voor de fok nu wel of niet gesteriliseerd moet worden. Het geheel verwijderen van de eierstokken en het daarmee onherroepelijk uitsluiten voor de fok is controversieel. (Dit artikel is overgenomen en vertaald uit de Gazeta uitgave 1 van dit jaar.)

De wettelijke voortgang is geregeld in de Duitse Dierenbeschermingswet. Daarin is bepaald dat een castratie/amputatie verboden is, omdat niemand een dier pijn, leed of schade mag toebrengen. Uitgezonderd in geval van medische indicatie, ongecontroleerde voortplanting en wildbeheer.

Medische indicatie kan zowel relatief als absoluut worden aangeduid. Voorbeelden van absolute medische noodzaak voor sterilisatie van een niet drachtige teef zijn een acute baarmoederontsteking, een hormonale huidziekte, een stofwisselingsziekte. Bij drachtige en barenden teven: misvormingen waardoor een natuurlijke geboorte niet mogelijk is, evenals verwondingen aan de genitaliën die operatief niet zijn te verhelpen en ontsteking van de baarmoederwand.

Relatieve (preventieve) indicaties zijn voornamelijk mammatumoren en baarmoederontsteking op oudere leeftijd evenals nadelige effecten op de gezondheid van de teef, veroorzaakt door de invloed van geslachtshormonen.

Sterilisaties onder het mom van preventie daarvoor worden breed toegepast. Echter, met betrekking tot het werkelijke risico op de ziektes, circuleren heel verschillende opvattingen. Er is geen betrouwbaar landelijk onderzoek met uitkomsten over de verhouding tussen niet gesteriliseerde teven die mammatumoren ontwikkelden en teven die tot op hoge leeftijd gezond bleven. Ook de cijfers afkomstig uit praktijken en klinieken variëren enorm. Van 4 tot 35 gevallen op 1000 teven.

Een Amerikaans onderzoek uit 1968 (70 dieren) wees uit dat het tijdstip waarop de sterilisatie wordt uitgevoerd een cruciale rol speelt bij het voorkomen van mammatumoren. Bij sterilisatie voor de eerste loopsheid is het risico op tumoren slechts 0,5%. Na de eerste loopsheid is het risico al 8%, na de tweede loopsheid 26% en daarna stijgt het niet verder. Ook daarvan zijn in Duitsland geen onderzoekgegevens bekend.

Wel is zeker dat rond de 50% van de tumoren kwaadaardig zijn en zich snel uitzaaien. Bovendien neemt het risico op de ontwikkeling van een mammatumor snel toe vanaf het zevende levensjaar.

Helaas, de zogenaamde vroege sterilisatie is niet de meest wijze beslissing – dat blijkt wel uit de lijst aan negatieve effecten als gevolg van sterilisatie. Men dient rekening houden met onder meer schedeontstekingen, gedragsstoornissen, vertraagd sluiten van de groeispleten in het skelet, overgewicht, hartfalen, urine-incontinentie, vachtveranderingen en een verhoogd risico op infecties (parvovirose).

Negatieve bijwerkingen na de 1e loopsheid zijn: urine-incontinentie (3-21%), schedeontsteking, gewichtstoename, versneld afnemen van de cognitieve vaardigheden op leeftijd en een verhoogd risico op andere tumoren (osteocarcoom 2x zo hoog). Dit is een kwaadaardige vorm van botkanker, harttumoren 4x zo hoog, perianale tumoren. Volgens recente onderzoeken komen vooral gevallen van botkanker veel vaker voor.

Dit artikel werd gepubliceerd in Tatra TOPnieuws 2013-06

Wanneer een teef niet wordt gesteriliseerd is het natuurlijk wel zaak goed haar cyclus in de gaten te houden, regelmatig haar melkklieren te laten onderzoeken en haar gyneacologisch onder controle te houden. Therapie bij gedragsproblemen, in geval van nood eventueel een tijdelijke chemische castratie bij reuen. Tot slot betoogde de Dr. Bostedt dat de hormonen van zowel de reu als de teef wezenlijk invloed hebben op het lichamelijk en geestelijk welzijn van de dieren. Daarom moet een castratie of sterilisatie worden gezien als zeer ingrijpend en niet worden afgedaan als een bagatel.

(Bron: Tagung der Zuchverantwortlichen des VDH)

